

1770 (1). Op de keerzijde het wapen van Rotterdam, met een gezicht op de stad van de Maaszijde gezien, terwijl op een lint het woord: «Roterodamum» te lezen is en onderaan de letters: S. C.

Volgens de quitantiën, behoorende bij de Rekening van den commies ter thesaurie, François van Lier over 1770 werd den 8 Juni 1770 aan den graveur Theodorus van Berckel betaald voor de nieuwe vroedschapspenningen de somma van *f* 4210 (2).

Nog wordt van deze penningen melding gemaakt in de vergadering der Vroedschap van 31 Juli 1770, waarin besloten werd de nieuw geslagen penningen, volgens het oud gebruik, in de Wisselbank te deponeren.

Het laatst vindt men iets over vroedschapspenningen in een resolutie der Vroedschap, dd. 19 November 1781, toen Burgermeesteren nogmaals gemachtigd werden in de behoefte aan penningen te voorzien door er eenige te laten schroeven.

Na dien tijd vindt men er verder niets meer van opgeteekend. Met de verandering van besturen in 1795 werd tegelijk een einde gemaakt aan deze gewoonte.

Rotterdam, Oct. 1887.

(1) Het heil onafscheidelijk van de vrijheid en den koophandel.

(2) Zie de rekening hierachter afgedrukt als Bijlage C.

Theodorus van Berckel, een beroemd stempelsnijder, werd 21 April 1739 geboren en vestigde zich, na geruimen tijd in zijn geboortestad 's Hertogenbosch als graveur en zilversmid gewoond te hebben, in 1763 in Rotterdam, dat hij op uitnoodiging van hertog Karel van Lotharingen in 1776 weder verliet voor Brussel. Zie over hem *Noord-Brabantsche Volks-almanak voor het jaar 1841*, bl. 135. Hij werd 3 Juni 1763, onder acte van het Roomsch-Catholiek armbestuur in de Leeuwenstraat, finaal te Rotterdam geadmitteerd. Hij was gehuwd met Maria Anna van Nouhuys.

BIJLAGE A.

Op huijden den 18 Februarij 1705, sijn wij Burgermeesteren en regeerders, mitsgaders Rekenmeesteren der stad Rotterdam, als hiertoe bij de Vroedschap van deselve stad geauthoriseert, ter eenre, en ik Daniel Koene, Essajeur vande munte tot Dordrecht, ter andere zijde, geconvenieert in deser voegen.

Dat wegens twee stempels met de ring, tot een Vroedschapspenning door mij Daniel Koene te maeken, te snijden en te leveren, sal werden betaeld de somme van vier hondert guldens: welverstaende dat dese penning sal sijn van deselve grote, als de jegenwoordige grote vroedschapspenning, dat op de eene zijde sal werden gebracht het sinnebeeld, (volgens de teijkeninge) vande rheviere vande Merwe, en het selve op het kunstigste sal werden uijtgewerkt, en op de andere zijde het wapen vande stad, aende bovenkant, en voorts de woorden tot verstand, en het oogmerk, van het sinnebeeld dienende, en dat mede op het netste sal werden uijtgewerkt. Dat de voorschreeve penningh aen beide zijden sal hebben een randetje en een behoorlijke rand, op de dikte, dat op het leveren vande voorschreeve stempels daermede sullen moeten sijn geslagen vier Duijsent penningen, te weten drie duijsent vande lichte, en een duijsent vande swaere, en in gevalle de stempels, of een van beide, geduijrende het slaen van het voorschreeve getal van penningen quamen te breecken, of te bederven, sal ik Koene geobligeert sijn een of meer andere inde plaetse te maken, die deselve proef sullen moeten uijtstaen, en alsoo gehouden sijn te leveren de voorschreeve stempels en de ring in goede staet, nadat het voorschreeve getal van penningen daer mede sal sijn geslagen. Aldus gedaen ter goeder trouwe ten dage als vooren.

HARM: VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.
DANIEL KOENE.

BIJLAGE B.

Wij, Burgermeesteren en Regeerders der stad Rotterdam ter eenre en Ick Jacob van Dishoeck ter andere sijde verklaeren te sijn geconvenieert over het maken van de stempels tot de een ende andere sijde van de medailles, sullende dienen tot vroedschaps penningen, volgens de Teekeninge mij verthoont, mitsgaders over het slaen daerop van drie hondert silvere en hondert goude medailles, sullende de silvere sijn van alloij elf penningen en twintig greijn ende de goude van alloij vande goude ducaten en van gewichte achtien en een half Engels alle hetwelcke mitsgaders het breeken vande stempels Ick Jacobus van Dishoeck tot mijn laste en hazard hebbe genomen. Belovende na het slaen vande gemelte medailles de voorsz. stempels in goede staet over te geven en sulcx niets uijtgesondert dan alleen het goud en silver materiael voor de somma van Elf hondert en dertig guldens. En beloven wij Burgermeesteren geduerende het werck van tijt tot tijt tot het goud en silver materiael het nodig geld te fourneren tot drie en dertig stuivers het loot silver en acht en veertig guldens het once goud van de gemelte gehalte respective. En dat nae het ontfangen van de gemelte stempels in goede staet en van het voorsz. getal van behoorlijcke geslagen medailles, wij voor deselve stempels en slaen van deselve medailles nog sullen betaelen de gemelte somma van Elfhondert en dertig guldens. Aldus gedaen ter goeder trouwe tot Rotterdam desen 26 Feb. 1714 en is geteekent,

HARM: VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.
J. VAN DISHOECKE.

BIJLAGE C.

N°. 690.

Rotterdam, 8 Junij 1770.

De Wel Edele Grootachtbare Heeren
Burgermeesteren deser Stadt,

debent aen Theod^s. van Berckel.

Voor 100 Goude Vroedschaps Penningen wegende 12 Lg. fijn goud per stuck à 50 st. per Lg., komt op <i>f</i> 30 per stuck	<i>f</i> 3000.—
Voor schroeve etc. à <i>f</i> 1—4 per stuck	- 120.—
Voor 400 zilvre ditto wegende 9 ¹ / ₈ Lg. fijn zilver à 66 st. per once is <i>f</i> 1.10	- 600.—
Voor schroeve etc. à 12 st. per stuck.	- 240.—
Voor 't graveere van de stempel	- 250.—
	<hr/>
	<i>f</i> 4210.—

N A S C H R I F T.

Na het afdrukken der vorige vellen vond ik nog in de Resolutiën der Vroedschap in eene marginale aanteeke-ning vermeld, dat in de vergadering van 22 Juni 1579 «mynheeren Vroedschappen van dese tyt voortaan van hare presentie betaelt» zijn.